

Підготовка іноземних студентів у Вищому державному навчальному закладі України “Українська медична стоматологічна академія”: досвід, надбання, перспективи

**Скрипніков А.М., Іщейкін К.Є., Старченко І.І., Білоконь С.О.,
Прилуцький О.К.**

Українська медична стоматологічна академія готує лікарів із числа іноземних громадян іще з 1960 року, а факультет підготовки іноземних студентів, як окремий підрозділ, було відокремлено у 1992 році.

За роки існування факультету кількість іноземців, що навчаються в академії, невідмінно зростає. Так, за останні 10 років їх число збільшилось з 153 до 765. Поширюється і кількість країн, представники яких бажають отримати освіту в УМСА: з 15 у 2001 р. проти 45 у 2011 р. Причому, якщо раніше це були переважно держави Близького Сходу та Середньої Азії (Палестина, Йорданія, Туркменістан), то на сьогодні до них додалася значна кількість країн Африки і Європи.

Загалом, на теперішній час, на факультеті уже підготовлено 589 лікарів для 38 країн світу.

За останні 10 років 39 іноземців отримали дипломи з відзнакою. Приємно, що кількість студентів-відмінників з кожним роком невідмінно збільшується. Так, у 2011 році 15 випускників претендують на отримання диплома з відзнакою.

З 2003 р. за спеціальностями «Стоматологія» та «Лікувальна справа» проводиться підготовка студентів англійською мовою, яку на теперішній час здійснює близько 100 висококваліфікованих викладачів.

Проректорами з міжнародних зв'язків тривалий час працювали Долотов П.К., Попов В.І. і Близнюк І.О. На теперішній час проректором з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків є завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, д.мед.н., професор Скрипніков А.М.

В різні роки факультет очолювали професори Дудченко М.О., Шиш В.Ф., Король М.Д., Нідзельський М.Я., Баштан В.П., Потяженко М.М., Скрипніков А.М., а заступниками декана були проф. Доценко В.І., доц. Ковачев В.І., доц. Білич А.М., доц. Зубаха А.Б., доц. Волошина Л.І. За роки існування факультету на ньому засновані наукові школи, які очолюють професори Шепітько В.І., Костенко В.О., Непорада К.С., Тарасенко Л.М., Дубінін С.І., Дубінська Г.М., Кайдашев І.П., Кузнєцов А.Я., Рубаненко В.В., Доценко В.І.

В жовтні 2009 р. факультет підготовки іноземних студентів очолив доктор медичних наук, професор кафедри шкірних та венеричних хвороб Іщейкін Костянтин Євгенович, який з 2006 по 2008 рр. працював заступником декана медичного факультету, де відповідав за впровадження кредитно-модульної системи організації навчання в академії.

В теперішній час заступниками декана є д.мед.н., доцент кафедри патоморфології з секційним курсом Старченко Іван Іванович; к.мед.н., доцент кафедри дитячої хірургічної стоматології Білоконь Сергій Олександрович; к.мед.н., доцент кафедри анатомії людини Прилуцький Олексій Костянтинович; помічник декана з виховної роботи Ул'янченко Ігор Леонідович.

Інспекторами в деканаті працюють Добридень Лариса Сергіївна, Медведєва Вікторія Михайлівна, Кравчук Оксана Іванівна, Кишка Світлана Олександрівна, Іщенко Людмила Георгіївна, Луценко Надія Яківна, Сокол Катерина Григорівна, Скорик Юлія Юріївна, Гасенко Олена Володимирівна.

З 2002 р. в академії працює Рада факультету та циклова методична комісія з підготовки іноземних студентів. Її основними функціями є розробка методичних основ навчання студентів-іноземців і контроль його якості безпосередньо на кафедрах.

Основним напрямком роботи факультету є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних на світовому ринку надання медичних послуг спеціалістів, які відмінно знають свою справу, мають

високу фундаментальну та професійну підготовку, орієнтованих на досягнення високих кінцевих результатів охорони здоров'я населення своїх країн, вихованих в дусі кращих досягнень і надбань світової науки та культури.

Підготовка іноземців здійснюється згідно з Законом України "Про правовий статус іноземців", постановами Кабінету Міністрів України від 26.02.93 № 136 "Про навчання іноземних громадян в Україні" і від 05.08.98 № 1238 "Про затвердження Положення про прийом іноземців і осіб без громадянства на навчання у вищі навчальні заклади".

На факультеті діє кредитно-модульна система навчання, що дозволяє більш об'єктивно оцінювати рівень підготовки студентів та контролювати відвідування ними занять. За спеціальністю «Лікувальна справа» іноземці навчаються за цією системою уже впродовж 6 років, а за спеціальністю «Стоматологія» її впроваджено на 1 і 2 курсах.

Навчання за спеціальністю «Лікувальна справа» та «Стоматологія» здійснюється у відповідності з графіком навчального процесу, яким передбачено тривалість періоду навчальних занять, терміни проведення виробничої практики, екзаменаційних сесій і державної атестації, канікул. Факультетом у тісній співпраці з ректоратом та органами управління академією створені об'єктивні умови для проведення на належному якісному рівні навчально-виховної роботи за рахунок оптимізації методики і змісту навчання, підвищення вимогливості та об'єктивності в оцінюванні знань, покращення матеріального забезпечення навчального процесу, його індивідуалізації, активізації виховання в процесі навчання.

На факультеті підготовки іноземних студентів створена належна матеріально-технічна база, яка в повній мірі забезпечує умови підготовки фахівців зі спеціальностей «Лікувальна справа» і «Стоматологія». Розроблена система комп'ютерного навчання на основі базових комп'ютерних класів, за кожним з яких закріплені профільні кафедри. Різні види навчальної роботи ведуться також на окремих комп'ютерах кафедр. Введені в дію сучасні

комп'ютерні класи та Internet-клас з можливістю вільного швидкісного доступу до мережі Internet.

В роботі факультету чільне місце займає питання методичного забезпечення навчального процесу. Викладачі активно впроваджують у навчальний процес сучасні технології навчання, останні педагогічні досягнення, нові прогресивні технології та методи лікування. Застосовуються сучасні мультимедійні технології навчання, що здатні максимально використовувати шляхи сприйняття інформації, наблизити умови, створені в лекційній аудиторії, до умов майбутньої повсякденної діяльності лікаря. Застосовуються сучасні мультимедійні технології навчання, що здатні максимально використовувати шляхи сприйняття інформації, наблизити умови, створені в лекційній аудиторії, до умов майбутньої повсякденної діяльності лікаря.

Клінічні кафедри, на яких проводиться підготовка іноземних студентів, розташовані в усіх обласних та міських лікувальних закладах м. Полтави, ліжковий фонд яких складає 6095 ліжок та близько 200 стоматологічних крісел, що використовуються в навчальному процесі і дозволяють забезпечити практичну підготовку студентів на належному рівні. Клінічні кафедри та лікувальні бази обладнані сучасною діагностичною та лікувальною апаратурою, що дає можливість на сучасному рівні здійснювати діагностику і лікування, використовуючи сучасні досягнення науки.

Основними базами для проведення практики є клінічні лікарні м. Полтави. За бажанням студенти-іноземці мають можливість проходити виробничу практику на батьківщині. У цілому клінічна база відповідає вимогам до матеріально-технічного та методичного забезпечення проведення виробничої практики усіх курсів на належному рівні.

Однією з основних проблем майбутнього фахівця є рівень його професійної підготовки в умовах конкуренції на ринку праці. Це стимулює викладачів до пошуку інтенсивних методів навчання, вдосконалення контролю знань студентів та підготовки навчально-методичної документації,

що включає розробку методичних рекомендацій, посібників, навчально-методичних розробок, комплексних програм для самоконтролю, практикумів. Викладачі факультету проводять плідну роботу по створенню навчальних посібників у відповідності до навчальних програм і сучасних вимог. Широке застосування у вивченні спеціальних та загальноосвітніх предметів знайшли навчальні посібники, створені викладачами Української медичної стоматологічної академії для медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Велика та плідна робота проведена кращими викладачами-методистами по створенню нових програм з базових дисциплін і адаптації існуючих програм до навчальних планів. Лекції та практичні заняття проводяться з використанням мультимедійних програм, навчальних відеофільмів, слайдів, кодограм, наочних посібників, із залученням тематичних хворих. В організації навчально-методичної роботи значна роль належить бібліотеці академії, яка повністю забезпечує студентів навчальною, довідковою і методичною літературою. Бібліотечний фонд складає 361922 примірників, в тому числі 12767 примірників навчальної літератури.

За бажанням до послуг іноземних студентів надаються місця у двох дев'ятиповерхових гуртожитках покращеного планування, які оснащені системою супутникового телебачення та проведена лінія швидкісної мережі «Internet». До послуг студентів – сучасна пральня, їдальня, буфети, бібліотека, тренажерна та спортивна зали. Загалом на сьогодні в гуртожитках мешкає 266 іноземців.

Постійна увага приділяється проведенню культурологічних і святкових заходів, які сприяють самовиразу іноземців та дозволяють розбудовувати дружні взаємовідносини України з іншими державами на регіональному рівні. Надається сприяння мусульманській релігійній організації «Сяйво» в проведенні курсів арабської мови для українських громадян на базі середніх шкіл м. Полтави.

Протягом десяти років в академії працює клуб «Меридіан», діяльність якого сприяє поглибленому вивченню іноземними громадянами традицій і

культури України та країн, представники яких навчаються в УМСА, що полегшує адаптацію іноземних студентів до умов іншої країни, сприяє розвитку взаємоповаги між громадянами різних країн та попереджує виникнення конфліктних ситуацій на національному і релігійному підґрунті.

Іноземні студенти активно залучаються до участі в художній самодіяльності та спортивному житті академії. Протягом багатьох років у вузі існує ансамбль арабського народного танцю. Самодіяльний гурт іранських студентів «Ападана» переміг на обласному конкурсі «Студентська весна-2008» і представляв Полтавську область на підсумковому конкурсі «Студентська весна-2009» у м. Києві.

У 2010 році при відділі культурно-освітньої діяльності УМСА було відокремлено підрозділ, який займається організацією і проведенням культурно-масових заходів з участю саме іноземних студентів. Його очолив лауреат чисельних республіканських та міжнародних конкурсів Табель І.С.. За короткий проміжок часу деканатом факультету у тісній співпраці із вищевказаним підрозділом створено іранські, палестинські, українсько-іранські та ін. гурти і дуети, підготовлено близько 20 номерів художньої самодіяльності із залученням іноземних громадян. У 2010-2011 навчальному році проведено вечори іранської, азербайджанської, російської, палестинської, туркменської культур, на яких громадяни відповідних країн знайомили присутніх із культурними надбаннями, особливостями та традиціями своїх держав.

Іноземні студенти входять до збірних команд академії з футболу, легкої атлетики, плавання, волейболу, пауерліфтингу, греко-римської боротьби, самбо, дзюдо, шахів. Збірні факультету підготовки іноземних студентів з волейболу та футболу протягом останніх п'яти років займають призові місця на змаганнях на кубок ректора академії. Іноземні студенти неодноразово перемагали на міських і обласних змаганнях.

В лютому 2011 року в спорткомплексі ПНПУ відбувся міжнародний турнір з міні-футболу на “Кубок Перської затоки” серед студентів вищих

державних навчальних закладів м. Полтави за підтримки ректора Вищого державного навчального закладу України “Українська медична стоматологічна академія” професора Ждана В.М. та Посольства Ісламської республіки Іран в Україні, в якому прийняли участь понад 150 студентів з 8 країн світу. За результатами турніру проведено Вечір спортивної слави із залученням представників обласної та міської адміністрації, де було нагороджено студентів-іноземців УМСА, що стали переможцями змагань. У зв’язку із багаточисельними зверненнями представників навчальних закладів м. Полтави та області, з метою популяризації серед студентської молоді здорового способу життя, фізичної культури і спорту та для укріплення тісних, дружніх стосунків між громадянами різних країн, які навчаються в Україні, адміністрація УМСА планує зробити цей турнір щорічним і звернулася до обласного керівництва із клопотанням про внесення його до переліку офіційних спортивних змагань, що будуть проводитись в Полтавській області у 2012 році.

Керівництвом академії підвищено рівень дієвої взаємодії із співробітниками правоохоронних органів, зокрема ВГІРФО УМВС України в Полтавській області, якими регулярно проводяться роз’яснювальні бесіди-зустрічі з іноземцями. Це дозволяє скоротити кількість порушень, пов’язаних з недотриманням норм чинного законодавства, яке регламентує перебування іноземців на території України.

В разі необхідності проводяться робочі зустрічі з керівництвом охоронної фірми «Антарес», співробітники якої забезпечують безпеку в гуртожитках.

Представники іноземних студентів є членами Студентського парламенту академії.

З метою посилення ролі студентського самоврядування та земляцтва іноземних студентів, забезпечення неухильного дотримання правил внутрішнього розпорядку і безпеки проживання в гуртожитках співробітниками деканату факультету підготовки іноземних студентів

проводяться зібрання з керівниками іноземних земляцтв; студентами, які користуються повагою та авторитетом серед товаришів і можуть здійснювати належний виховний вплив; старостами кімнат та поверхів.

Системна і планова виховна робота, а також постійний контроль за нею з боку керівництва академії, дозволяє забезпечити ефективну участь студентів-іноземців в учбовому процесі, мінімізувати ситуації, що можуть призвести до їх відрахування за невиконання умов контракту та скоєння правопорушень.